

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>4-й</u>, семестр <u>8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>д.ф.е., ст. викладач Ревкова Анна Володимирівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>revkova@vsau.vin.ua</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Управління якістю» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 24 год., практичні заняття – 22 год., самостійна робота – 104 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни.

Освітня компонента «Управління якістю» спрямована на забезпечення фундаментальної і практичної професійної підготовки щодо формування у здобувачів вищої освіти системи методів управління якістю продукції на всіх етапах життєвого циклу будь-якого товару, надання знань з організації та методики управління якістю продукції, його вдосконаленням з урахуванням передового та зарубіжного досвіду, оволодіння концептуальними основами управління якістю продукції в системі управління підприємством та оволодіння навиками використання необхідної інформації при прийнятті управлінських рішень.

Освітня компонента «Управління якістю» формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з менеджменту.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо базових знань з теорії, методології, методики та організаційних основ управління якістю, впровадження систем управління якістю в діяльність організацій; вивчення практики управління якістю в зарубіжних країнах; освоєння технік та методик побудови і впровадження систем управління якістю (СУЯ) в різних типах установах і організацій відповідно до вимог

міжнародних стандартів ISO серії 9000 та TQM; формування в майбутніх фахівців навиків практичного мислення та роботи в умовах підвищення вимог до якості.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є поглиблення теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти з таких питань як: сутність основних понять, термінів та закономірностей управління якістю; понятійного ряду якості та системи номенклатури показників якості; опанування принципів загального управління якістю в Україні в гармонізації з міжнародними; специфіки, особливостей та технології розробки та впровадження систем якості; проблема якості на сучасному етапі та її вплив на розвиток економіки країни.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПР 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Стандартизація термінології в галузі управління якістю	2	-	10
2	Системи управління якістю	2	2	10
3	Основні проблеми управління якістю	2	2	10
4	Міжнародний досвід управління якістю	2	2	8
5	Вітчизняний досвід управління якістю	2	2	8
6	Система якості в стандартах ISO серії 9000	2	2	10
7	Статистичні методи контролю якості	2	2	8
8	Сертифікація систем якості підприємства	2	2	8
9	Витрати на якість та їх класифікація	2	2	8
10	Облік витрат на якість в умовах TQM	2	2	8
11	Аудит якості та премії якості	2	2	8
12	Економічні та правові аспекти управління якістю	2	2	8
Разом		24	22	104

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача вищої освіти організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань та практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання і виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	36	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий

	інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)			контроль, вирішення ситуаційних задач, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	26	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	26	2 рази на семестр	Тестування
Разом		104		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) «Системи управління якістю. Вимоги» URL:http://online.budstandart.com/ua/catalog/docpage?id_doc=64013
2. Гнатенко О. Ю. Управління якістю у сфері агропромислового виробництва: виклики сучасності. *Аграрна економіка*. 2022. № 2. С. 72–78.
- 3.
4. Калашнікова Х. І. Управління якістю : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 073 Менеджмент. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2023. 138 с.
5. Салавеліс, А. Д., Павловський С. М. Стандартизація, метрологія та сертифікація: підручник. Одес. нац. технол. ун-т. Одеса : Олді+, 2023. 212 с.
6. Системи управління якістю : курс лекцій для здобувачів вищої освіти СВО «магістр» спеціальності 152-«Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» / уклад. : Г. А. Коцюбенко, І. В. Каницька. Миколаїв: МНАУ. 2020. 226 с.
7. Шевченко А. С. Роль системи ISO 9001 у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств. *Бізнес Інформ*. 2023. № 6. С. 48–53.

Додаткова література

1. Soloviova O., Krasnyak O., Cherkaska V., Revkova A. Strategic development of international corporate social responsibility in agribusiness. *Economics. Ecology. Socium*. 2022. Vol. 6 (4). DOI: 10.31520/2616-7107/2022.6.4-5
2. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
3. Загальне управління якістю: підручник /О.В. Нанка, Р.В. Антощенко, В.М. Кісь, І.О. Листопад, Н.І. Моїсєєва, І.В. Галич, А.О. Никифоров. Харків: ХНТУСГ, 2019. 205с.
4. Коваленко В. А. Використання статистичних методів для моніторингу якості продукції. *Науковий вісник Полтавського університету*. 2021. № 1. С. 34–39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvrip_2021_1_5
5. Матвієнко І. В. Інструменти TQM у сучасному управлінні якістю. *Вісник економіки та менеджменту*. 2019. № 3. С. 28–33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vem_2019_3_6
6. Ревкова А.В., Чорний Я.І. Програми продовольчої підтримки населення: досвід США. *Ефективна економіка*. 2024. № 10. URL:

7. Саприкін С. В. Особливості впровадження систем управління якістю в Україні. *Економічний аналіз*. 2018. № 2. С. 45–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2018_2_9

8. Пронько Л. М., Гонтарук Я. В., Ревкова А. В. Дослідження стану розвитку фермерства в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 48, ч. 1. С. 155–165.

9. Траченко Л. А. Структурні формування систем управління якістю на підприємствах сфери інжинірингових послуг. *Економіка та держава*. 2019. № 12. С. 127–131.

10. Турчак І. О. Принципи управління якістю й асортиментом у менеджменті поставок промислового підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 8. С. 32–36.

11. Фурман І.В., Ревкова А.В., Ревков О.А. Напрями формування системи продовольчого забезпечення населення України в умовах військового стану. *Економіка та суспільство*. № 58. 2023.

12. Хільчевський В., Забокрицька М.Р., Кравчинський Р.Л. Екологічна стандартизація та запобігання впливу відходів на довкілля : навчальний посібник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2019. 191 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Комплексне управління бізнес-процесами веб-сайт. URL: <http://www.kubp.com.ua>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
2	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
3	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 1	30

Атестація 2		
6	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
7	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
8	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали у національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни